A1 Topaic 9

10 Costas

(Labhairt)

3

10 Costas

Le múineadh:

- Ceist a chur cé mhéad atá rud éigin agus ag freagairt na ceiste sin; an bille a lorg.

4

Na bunuimhreacha

- 0 - a náid
- 1 - a haon
- 2 - a dó
- 3 - a trí
- 4 - a ceathair
- 5 - a cúig
- 6 - a sé
- 7 - a seacht
- 8 - a hocht
- 9 - a naoi
- 10 - a deich

5

©GaeilgegoDeo2024

0-10

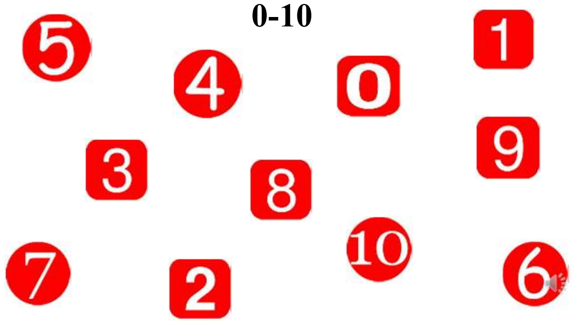

6

Euro

- €1 – euro amháin
- €2 – dhá euro
- €3 – trí euro
- €4 – ceithre euro
- €5 – cúig euro
- €6 – sé euro
- €7 – seacht euro
- €8 – ocht euro
- €9 – naoi euro
- €10 – deich euro

7

Euro

- The are two ways to refer to prices between **€11** and **€19** euro.

- **€12- dhá euro déag**

  or

- **€12 – (a) dó dhéag euro**

8

©GaeilgegoDeo2024

Euro

- €11 – aon euro déag
- €12 – dhá euro déag
- €3 – trí euro déag
- €4 – ceithre euro déag
- €5 – cúig euro déag
- €16 – sé euro déag
- €17 – seacht euro déag
- €18 – ocht euro déag
- €19 – naoi euro déag
- €20 – fiche euro

9

Euro

- €11 – (a) haon déag euro
- €12 – (a) dó d**h**éag euro
- €13 – (a) trí déag euro
- €14 – (a) ceathair déag euro
- €15 – (a) cúig déag euro
- €16 – (a) sé déag euro
- €17 – (a) seacht déag euro
- €18 – (a) **h**ocht déag euro
- €19 – (a) naoi déag euro
- €20 – fiche euro

10

Euro

- €21– fiche a haon euro
- €22 – fiche a dó euro
- €30 – tríocha euro
- €37 – tríocha seacht euro
- €40 – daichead euro
- €40 – ceathracha euro
- €50– caoga euro
- €60– seasca euro
- €70– seachtó euro
- €80– ochtó euro
- €90 – nócha euro

11

©GaeilgegoDeo2024

Euro

- ***caoga cent***

12

Euro

- €2
- €2.10
- €2.20
- €2.30
- € 2.40
- € 2.50

- dhá euro
- dhá euro deich cent
- dhá euro fiche cent
- dhá euro tríocha cent
- dhá euro daichead cent
- dhá euro caoga cent

13

Euro

- €3
- €4.60
- €5.70
- €6.80
- €7.90
- € 8

- trí euro
- ceithre euro seasca cent
- cúig euro seachtó cent
- sé euro ochtó cent
- seacht euro nócha cent
- ocht euro

14

©GaeilgegoDeo2024

Costas

- Léigh na praghsanna amach os ard.

€10	**€12.50**
€20	**€47**
€25	**€63**
€32	**€75.50**

15

Cé mhéad?

- Cé mhéad atá air sin?
- Cé mhéad atá ar chupán caife?

16

Cé mhéad atá ar…?

€2.50

€4.50

€5.50

€2.00

€1.10

€3.20

17

©GaeilgegoDeo2024

Bileog

Costas - Mo shiopa áitiúil

18

Costas - Mo shiopa áitiúil

- Cén costas atá ar na hearraí seo a leanas i do shiopa áitiúil?
- Scríobh costas na n-earraí síos sna spásanna cuí.
- Ansin, faigh amach cén costas atá ar na hearraí céanna i siopa áitiúil do pháirtnéara.
- Cé acu an siopa is costasaí?
- Cén cheist a beidh ag teastáil uait?
- Ná bí buartha faoi phraghas ceart na n-earraí. Is leor meastachán.

19

Costas - Mo shiopa áitiúil

- Léigh amach praghas na n-earraí i do shiopa féin agus siopa do pháirtnéir.

20

©GaeilgegoDeo2024

Bileog
Costas - Bialann na Seamróige

Bialann na Seamróige

Cupán caife €_____
Cupán tae €2.50
Gloine uisce €2.00
Gloine bainne €_____
Gloine beorach €3.00
Gloine fíona €4.00
Ceapaire feola €_____
Ceapaire sailéid €_____
Cáca beag €_____
Cáca mór €5.50
Uachtar reoite €_____

21

Bialann na Seamróige

- Tá tú ag obair i mBialann na Seamróige.
- Caithfidh tú an biachlár a chríochnú.
- Tá praghsanna in easnamh.
- Tá an t-eolas ag freastalaí eile.
- Cuir glaoch air agus cuir ceisteanna air chun an biachlár a líonadh isteach i gceart.

22

Bialann na Seamróige

- Mar shampla:
- *Foghlaimeoir A: Dia duit. Conas atá tú? Tá mé ag obair anocht. Cé mhéad atá ar…? Go raibh míle maith agat. Ádh mór srl.*

23

©GaeilgegoDeo2024

Bialann na Seamróige

- Ar dtús, cuirfidh Duine A glao ar Dhuine B chun na praghsanna a fháil uaidh.
- Beidh comhrá iomlán agaibh.
- Ansin, cuirfidh Duine B glao ar Dhuine A chun na praghsanna a fháil uaidh.
- Beidh comhrá iomlán agaibh arís.
- Déan cleachtadh ar na ceisteanna seo a leanas ar dtús.

24

Bialann na Seamróige

- *Cé mhéad atá ar chupán caife agus cáca beag, le do thoil?*
- *Cé mhéad atá ar chupán tae agus ceapaire feola, le do thoil?*
- *Cé mhéad atá ar dhá chupán tae agus dhá cháca bheaga?*

25

Bialann na Seamróige

- *Cé mhéad atá ar ghloine fíona agus uachtar reoite?*
- *Cé mhéad atá ar ghloine fíona agus gloine beorach*?
- *Cé mhéad atá ar dhá ghloine fíona, le do thoil?*

26

©GaeilgegoDeo2024

Bialann na Seamróige

Cupán caife **€2.50**
Cupán tae **€2.50**
Gloine uisce **€2.00**
Gloine bainne **€2.00**
Gloine beorach **€3.00**
Gloine fíona **€4.00**
Ceapaire feola **€4.00**
Ceapaire sailéid **€3.50**
Cáca beag **€2.50**
Cáca mór **€5.50**
Uachtar reoite **€3.00**

27

An bille

- Custaiméir: An bille le do thoil.
- Freastalaí: Cinnte! Seo dhuit!
- Custaiméir: Nóiméad amháin, seo duit

28

An bille le do thoil!

- Ag baint úsáide as an mbileog **Costas - Bialann na Seamróige** déan rólghníomhaíocht ghearr ag baint úsáide as an bhfoclóir ar fad atá clúdaithe sa rang, go háirithe an chuid dheireanach.
- *An bille le do thoil.*

29

©GaeilgegoDeo2024

An bille le do thoil!

- Glacfaidh foghlaimeoir amháin ról an fhreastalaí agus beidh an bheirt eile mar chustaiméirí.

- Bain úsáid as beannachtaí ag tús na rólghníomhaíochta agus ag an deireadh chomh maith.

30

Bileog
Costas
Sa teach tábhairne, sa chaifé
agus
sa bhaile

31

Comhráite

- Is comhráite difriúla iad, ceann amháin sa teach tábhairne, ceann eile sa chaifé agus ceann eile sa bhaile.

32

©GaeilgegoDeo2024

Sa teach tábhairne

- **Freastalaí:** Cad ba mhaith libh?
- **Custaiméir:** Dhá phionta Guinness agus gloine sú oráiste le do thoil.
- **Freastalaí:** Cinnte, ar mhaith leat leac oighir sa sú oráiste?
- **Custaiméir:** Ba mhaith, go raibh maith agat.
- **Freastalaí:** Seo dhuit. Sin €9.50 le do thoil.

33

Sa teach tábhairne

- **Custaiméir:** Seo dhuit, fiche Euro.
- **Freastalaí:** 'Bhfuil caoga cent agat?
- **Custaiméir:** Tá, cinnte. Seo dhuit.
- **Freastalaí:** Agus deich Euro duitse. Go raibh maith agat.
- **Custaiméir:** Go raibh maith agat féin. Sláinte!

34

Sa teach tábhairne

- **Freastalaí:** Cad ba mhaith libh?
- **Custaiméir:** Dhá phionta Guinness agus gloine sú oráiste le do thoil.
- **Freastalaí:** Cinnte, ar mhaith leat leac oighir sa sú oráiste?
- **Custaiméir:** Ba mhaith, go raibh maith agat.
- **Freastalaí:** Seo dhuit. Sin €9.50 le do thoil.

35

©GaeilgegoDeo2024

Sa teach tábhairne

- **Custaiméir:** Seo dhuit, fiche Euro.
- **Freastalaí:** 'Bhfuil caoga cent agat?
- **Custaiméir:** Tá, cinnte. Seo dhuit.
- **Freastalaí:** Agus deich Euro duitse. Go raibh maith agat.
- **Custaiméir:** Go raibh maith agat féin. Sláinte!

36

Sa teach tábhairne

- **Freastalaí:** Cad ba mhaith libh?
- **Custaiméir:** Dhá phionta Guinness agus gloine sú oráiste le do thoil.
- **Freastalaí:** Cinnte, ar mhaith leat leac oighir sa sú oráiste?
- **Custaiméir:** Ba mhaith, go raibh maith agat.
- **Freastalaí:** Seo dhuit. Sin €9.50 le do thoil.

37

Sa teach tábhairne

- **Custaiméir:** Seo dhuit, fiche Euro.
- **Freastalaí:** 'Bhfuil caoga cent agat?
- **Custaiméir:** Tá, cinnte. Seo dhuit.
- **Freastalaí:** Agus deich Euro duitse. Go raibh maith agat.
- **Custaiméir:** Go raibh maith agat féin. Sláinte!

38

©GaeilgegoDeo2024

Sa chaifé

- **Freastalaí:** Fáilte romhaibh. Cad ba mhaith libh?
- **Custaiméir:** Beidh dhá cappuccino againn agus cáca beag amháin le do thoil.
- **Freastalaí:** Cinnte. Nóiméad amháin.
- **Custaiméir:** Beimid thall anseo.
- **Freastalaí:** Go breá.

39

Sa chaifé

- **Freastalaí:** Anois, seo daoibh.
- **Custaiméir:** Go raibh maith agat. An bille, le do thoil.
- **Freastalaí:** Cinnte… Sin ocht caoga, le do thoil.
- **Custaiméir:** Anois, seo duit. Go raibh maith agat.
- **Freastalaí:** Ná habair é!

40

Sa chaifé

- **Freastalaí:** Fáilte romhaibh. Cad ba mhaith libh?
- **Custaiméir:** Beidh dhá cappuccino againn agus cáca beag amháin le do thoil.
- **Freastalaí:** Cinnte. Nóiméad amháin.
- **Custaiméir:** Beimid thall anseo.
- **Freastalaí:** Go breá.

41

©GaeilgegoDeo2024

Sa chaifé

- **Freastalaí:** Anois, seo daoibh.
- **Custaiméir:** Go raibh maith agat. An bille, le do thoil.
- **Freastalaí:** Cinnte… Sin ocht caoga, le do thoil.
- **Custaiméir:** Anois, seo duit. Go raibh maith agat.
- **Freastalaí:** Ná habair é!

42

Sa chaifé

- **Freastalaí:** Fáilte romhaibh. Cad ba mhaith libh?
- **Custaiméir:** Beidh dhá cappuccino againn agus cáca beag amháin le do thoil.
- **Freastalaí:** Cinnte. Nóiméad amháin.
- **Custaiméir:** Beimid thall anseo.
- **Freastalaí:** Go breá.

43

Sa chaifé

- **Freastalaí:** Anois, seo daoibh.
- **Custaiméir:** Go raibh maith agat. An bille, le do thoil.
- **Freastalaí:** Cinnte… Sin ocht caoga, le do thoil.
- **Custaiméir:** Anois, seo duit. Go raibh maith agat.
- **Freastalaí:** Ná habair é!

44

©GaeilgegoDeo2024

Cuairteoirí sa bhaile

- **Nóra:** Tá tart orm anois, tá mé chun caife a dhéanamh. An mbeidh cupán caife agaibh?
- **Éilís:** Beidh tae agamsa, le do thoil
- **Sarah:** Ba mhaith liomsa cupán caife, le do thoil.
- **Nóra:** Le siúcra agus bainne?
- **Éilís:** Bainne agus siúcra domsa.
- **Sarah:** Caife dubh gan siúcra domsa, más é do thoil é.

45

Cuairteoirí sa bhaile

- **Nóra:** Ar mhaith libh píosa cáca leis sin?
- **Sarah:** Níor mhaith, go raibh maith agat, níl aon ocras orm.
- **Éilís:** Ba mhaith liomsa, go raibh maith agat. Píosa beag.
- **Nóra:** Seo daoibh.
- **Sarah & Éilís:** Go raibh maith agat.
- **Nóra:** Fáilte romhaibh!

46

Cuairteoirí sa bhaile

- **Nóra:** Tá tart orm anois, tá mé chun caife a dhéanamh. An mbeidh cupán caife agaibh?
- **Éilís:** Beidh tae agamsa, le do thoil
- **Sarah:** Ba mhaith liomsa cupán caife, le do thoil.
- **Nóra:** Le siúcra agus bainne?
- **Éilís:** Bainne agus siúcra domsa.
- **Sarah:** Caife dubh gan siúcra domsa, más é do thoil é.

47

©GaeilgegoDeo2024

Cuairteoirí sa bhaile

- **Nóra:** Ar mhaith libh píosa cáca leis sin?
- **Sarah:** Níor mhaith, go raibh maith agat, níl aon ocras orm.
- **Éilís:** Ba mhaith liomsa, go raibh maith agat. Píosa beag.
- **Nóra:** Seo daoibh.
- **Sarah & Éilís:** Go raibh maith agat.
- **Nóra:** Fáilte romhaibh!

48

Cuairteoirí sa bhaile

- **Nóra:** Tá tart orm anois, tá mé chun caife a dhéanamh. An mbeidh cupán caife agaibh?
- **Éilís:** Beidh tae agamsa, le do thoil
- **Sarah:** Ba mhaith liomsa cupán caife, le do thoil.
- **Nóra:** Le siúcra agus bainne?
- **Éilís:** Bainne agus siúcra domsa.
- **Sarah:** Caife dubh gan siúcra domsa, más é do thoil é.

49

Cuairteoirí sa bhaile

- **Nóra:** Ar mhaith libh píosa cáca leis sin?
- **Sarah:** Níor mhaith, go raibh maith agat, níl aon ocras orm.
- **Éilís:** Ba mhaith liomsa, go raibh maith agat. Píosa beag.
- **Nóra:** Seo daoibh.
- **Sarah & Éilís:** Go raibh maith agat.
- **Nóra:** Fáilte romhaibh!

50

©GaeilgegoDeo2024

Rólimirt – Sa teach tábhairne

- Duine A ag glacadh ról an fhreastalaí agus Duine B ról an chustaiméara.
- Ba cheart dóibh na róil sin a chleachtadh le chéile.
- Ansin bogfaidh lucht B deiseal chun cleachtadh (sa ról céanna) le duine nua.
- Ansin, ba cheart daoibh róil a mhalartú; Lucht A ról an chustaiméara a ghlacadh agus Lucht B ról an fhreastalaí.

51

Rólimirt – Sa chaifé

- Duine A ag glacadh ról an fhreastalaí agus Duine B ról an chustaiméara.
- Ba cheart dóibh na róil sin a chleachtadh le chéile.
- Ansin bogfaidh lucht B deiseal chun cleachtadh (sa ról céanna) le duine nua.
- Ansin, ba cheart daoibh róil a mhalartú; Lucht A ról an chustaiméara a ghlacadh agus Lucht B ról an fhreastalaí.

52

Rólimirt – Cuairteoirí sa bhaile

- Duine A ag glacadh ról Nóra, Duine B ról Sarah agus Duine C Éilís.
- Ba cheart dóibh na róil sin a chleachtadh le chéile.
- Ansin, ba cheart daoibh róil a mhalartú..

53

©GaeilgegoDeo2024

Ceisteanna a fhreagairt

- **Léigh agus freagair na ceisteanna seo a leanas:**
- An bhfuil aon fhoclóir sna comhráite gur mhaith leat a fhoghlaim?
- Conas a ólann tú
  - do thae? Le________________________
  - do chaife? Le ______________________

54

Ceisteanna a fhreagairt

- Cathain is féidir leat úsáid a bhaint as an bhfoclóir seo?
- Sa chéad chomhrá dúirt an custaiméir *sláinte*?
- An dtuigeann tú cad is brí le *sláinte*?
- Cad a deirtear i do theanga dhúchais?

55

©GaeilgegoDeo2024